

"המגורים החדשים" והרפורמה הביתית באדריכלות מודרנית The "New Dwelling" and the Domestic Reform in Modern Architecture

סמסטר ב' תשע"ט

4 ש"ס

סוג המסגרת: קורס בחירה

דואר אלקטרוני: sigal.davidi.10@gmail.com
חדר: בניין:

שם המרצה: ד"ר סיגל דויד
טלפון: 054.6869190
שעות קבלה: 16:00
יום: ג
לפי תאום טלפוני מראש

תיאור הקורס

ההרס הנרחב בעקבות מלחמת העולם הראשונה וההרג חסר המשמעות המריצו אמנים ואדריכלים לפתח חזון של עולם חדש שיהיה מקום טוב יותר בהיבטים רוחניים, פוליטיים, חברתיים וחזותיים. המודרניסטים, כפי שנקראו, שאפו ליצור עולם אוטופי, טוב יותר. הם רצו להמציא את העולם מחדש, והחזיקו באמונה כמעט משיחית בכוחה של המכונה ובפוטנציאל של הטכנולוגיה התעשייתית. במקום מושגים בורגניים כגון נוחות, עלו מושגים שהרחיבו את הרעיונות המגדירים "מגורים" וביטאו באמצעותם חיים דינמיים יותר, המוקדשים לפעילות חוץ, לגוף הבריא ולעיסוקים אינטלקטואליים. למודרניזם באדריכלות היבטים תיאורטיים וחזותיים רבים. בקורס נתמקד במימוש רעיונות טכנולוגיים, חברתיים, בריאותיים ותרבותיים בתכנון ובייצוג של "המגורים החדשים" (*neue Wohnung*) וברפורמה של הספרה הביתית. נתמקד בגרמניה בשל מרכזיותה בפיתוח התיאוריה והפרקטיקה המודרניסטיות, ומכיוון שממנה הופצה התרבות החדשה לכלל אירופה ולשאר חלקי העולם שהיו נתונים להשפעת המערב.

הבאוהאוס, בית ספר לעיצוב ואדריכלות, פעל בגרמניה משנת 1919 ועד 1933. לבאוהאוס הייתה השפעה עמוקה על ההתפתחויות באדריכלות ובחינוך אדריכלי, כמו גם באמנות, בעיצוב גרפי, בעיצוב פנים, בעיצוב תעשייתי ובטיפוגרפיה. לרגל שנת המאה ליסודו של הבאוהאוס יושם דגש מיוחד בקורס על גישתו החדשנית ותרומתו הייחודית להתפתחות המגורים המודרניים.

משתתפות ומשתתפי הקורס יסעו לסיור לימודי בברלין, בווימאר ובדסאו. נבקר בפרויקטים של שכונות הדיר הצ'יבורי בברלין שילמדו בקורס, במבני בית הספר באוהאוס בווימאר ובדסאו, במוזיאון הבאוהאוס החדש בווימאר ועוד. פרטים נוספים יינתנו לנרשמות. ים.

The "New Dwelling" and the Domestic Reform in Modern Architecture

The mass destruction following World War I and the meaningless loss of lives, encouraged artists and architects to develop a vision of a new world, a better place, spiritually, politically, socially and visually. The Modernists, as called, aspired to

create a utopic world. They wished to reinvent the world and had an almost messiac belief in the power of the machine and in the potential of industrial technology. Replacing bourgeois concepts, such as comfort, arose concepts that widened the ideas of dwellings and expressed a more dynamic life, devoted to outdoor activities, the healthy body and intellectual endeavors. Modernism in architecture has vast theoretical and visual aspects. In the course we shall focus on the implementation of ideas – technological, social, cultural and of health and wellbeing – in the design and representation of the 'New Dwelling' (neue Wohnung) and the reform in the domestic sphere and its design. We will focus on Germany, due to its central role in the development of the theory and practice of Modernism, and being the source to which this new culture was disseminated throughout Europe and other parts of the world which were influenced by the west.

The Bauhaus, design and architecture school, was active in Germany from 1919 until 1933. The Bauhaus had a deep influence on the developments in architecture and architectural education, as well as in arts, graphical design, internal design, industrial design and typography. Marking the Bauhaus' Centennial, we shall emphasize its innovative approach and unique contribution to the development of modern housing.

Students participants shall join a study trip in Berlin, Weimar and Dessau, and will visit public housing projects discussed throughout the course. Additional information shall be provided to registered students.

דרישות הקורס

נוכחות, השתתפות פעילה, קריאת מאמרים, כתיבת עבודה מסכמת והצגתה בכיתה. יש להגיש את נושא העבודה לאישור המרצה.

דרישות קדם או תנאי קבלה לשיעור

קורס אדריכלות מודרנית.

מרכיבי הציון הסופי

25% פרזנטציה בכיתה.

75% הגשת עבודה סופית.

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

- "האשה החדשה", הביתיות החדשה והספרה הביתית.
- תכנון המטבח המודרני כסוגיה מגדרית.
- תערוכות אדריכלות לקידום רעיונות "המגורים החדשים".
- תערוכת וויסנהוף בשטוטגארט, 1927, שכונה מודרנית לדוגמא.
- דיור ציבורי בפרנקפורט בתכנון ארנסט מאי (Das Neue Frankfurt), 1926-1929.
- שכונות דיור ציבורי בברלין 1929-1931 בתכנון ברונט טאוט, הוגו הרינג ווולטר גרופיוס ועוד.
- "בקתת הדוד תום" (Onkel Toms Hütte), שכונת חברת סימנס (Siemensstadt), שכונת הפרסה (Hufeisensiedlung), "עיר לבנה" (Weiße Stadt).
- בית ספר הבאוהאוס – רעיונות, מגמות, מורים והשפעות. בית לדוגמא, 1923 (Haus am Horn)
- בוגרי הבאוהאוס בארץ ישראל: מוניו גיתאי ויינרוב, חנן פרנקל, שמואל מסטצ'קין, ריקרדה והיינץ שורין, אריה שרון.
- "באוהאוס" בתל אביב - האמנם?

רשימת ספרות ראשונית (רשימה מלאה תינתן למשתתפות/ים בקורס)

Bullock, Nicholas (1988). "First the kitchen – then the façade". *Journal of Design History*, 1, 177-192.

Giedion, Sigfried (1969). *Mechanization Takes Command*. Oxford University Press.

Hake, Sabine (2008). *Topographies of Class: Modern Architecture and Mass Society in Weimar Berlin*. Michigan: University of Michigan Press.

Henderson Susan, "Housing the Single Woman: The Frankfurt Experiment," *Journal of the Society of Architectural Historians*, vol. 68, no. 3 (September 2009): 358-377.

Henderson, Susan. R. (1996). "A Revolution in the Woman's Sphere: Grete Lihotzky and the Frankfurt Kitchen". In Debra L. Coleman, Elizabeth Ann Danze, & Carol Jane Henderson (Eds.), *Architecture and Feminism* (pp. 221-253). New York: Princeton Architectural Press.

Heynen, Hilde (1999). *Architecture and Modernity: A Critique*. Cambridge, Mass: The MIT Press.

Kirsch, Karin (1992). *The Weissenhofsiedlung: Experimental housing built for the Deutscher Werkbund, Stuttgart, 1927*. Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt.

Nolan, Mary (1990). "'Housework made easy': The Taylorized Housewife in Weimar Germany's Rationalized Economy". *Feminist Studies*, 16, 549-577.

Sharon, Arieh (1976). *Kibbutz + Bauhaus*. Givatayim: Massada.

Siebenbrodt, Michael & Lutz Schöbe (2012). *Bauhaus: 1919-1933, Weimar, Dessau, Berlin*. New York: Parkstone International.

Sonder Ines (2013). *Vom Bauhaus nach Palästina: Chanan Frenkel – Ricarda und Heinz Schwerin*. Stiftung Bauhaus Dessau.

Wigley, Mark (2001). *White Walls, Designer Dresses: The Fashioning of Modern Architecture*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.

Wilk, Christopher (Ed.) (2006), *Modernism: Designing a new world 1924-1939*. London: V&A Publications.

אינגרסול, ריצ'רד (2009). מוניו גיתאי וינרויב: ארכיטקט באוהאוס בארץ-ישראל. תל אביב: בבל.
ויטפורד, פרנק (2012). באוהאוס. תל אביב: רסלינג.
נוימן, בעז (2007). להיות ברפובליקת ויימאר. תל אביב: עם עובד.
צור מוקי ויובל דניאלי (עורכים) (2008). לבנות ולהבנות בה ספר שמואל מסטצ'קין: אדריכלות
הקיבוץ בישראל. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.